

• K W A R T A L N I K •

BIULETYN INFORMACYJNY GMINY SITNO

WIEŚCI GMINNE

Nr 54

październik 2018

ISSN 1732-6931

Foto: Joanna Dziuba

Kalendarium

W dniu 15 czerwca br. delegacja przedstawicieli z Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Sitno uczestniczyła w spotkaniu informacyjno-promocyjnym „Smakuj Lubelskie”. Na spotkaniu poinformowano zebranych, jak skutecznie promować swoje produkty, gdzie szukać wsparcia finansowego dla własnej produkcji rolno-spożywczej oraz dlaczego warto tworzyć szlaki kulinarne. W programie udzielono także informacji na temat certyfikacji żywności w Polsce i Unii Europejskiej. Moderatorem spotkania była znana prezenterka telewizyjna **Dorota Gardias**.

W niedzielę 15 lipca br. Zwierzyniec rozbrzmiewał muzyką, pieśnią i przyspiewkami ludowymi w wykonaniu zespołów śpiewaczych, folklorystycznych, solistów, kapel ludowych, chórów z terenu powiatu zamojskiego. **Ludowy Zespół Śpiewaczy Sitno** pod kierownictwem Pani Marii Smołąg oraz Pana Mirosława Radlińskiego reprezentował Gminę Sitno podczas **XIX edycji Zamojskich Dni Folkloru**. Zespół zaprezentował się w takich utworach jak: „Bednarz”, „W ogrodzie”.

22 lipca 2018 roku w Krasnobrodzie odbył się XXVIII Przegląd Orkiestr Dętych pod honorowym patronatem starosty Zamojskiego Pana Henryka Mateja. Do przeglądu zgłosiły się następujące orkiestry z: Tomaszowa Lubelskiego, Radzyna Podlaskiego, Polichna, Sitna, Zamościa, Łaszczowa i Krasnobrodu. Przegląd rozpoczął się przemarszem zebranych Orkiestr z placu Siekluckiego na tereny przed zalewem, gdzie odbyły się dalsze występy. Następnie wszystkie orkiestry odegrały wspólnie dwa utwory, a były to: Marsz Pierwszej Brygady z okazji 100. rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości oraz Marsz Orkiestry Dętej. Tą dużą ok. 150-osobową orkiestrą dyrygował Kapelmistrz Orkiestry Dętej z Tomaszowa Lubelskiego i Nieetatowej Orkiestry Dętej z Zamościa Pan Bogdan Pałczyński. W dalszej części uroczystości każda z przybyłych orkiestr prezentowała swój repertuar na scenie. Nasza **Młodzieżowa**

Orkiestra Dęta pod batutą Pana **Ryszarda Gryciaika** wykonała następujące utwory: Marsz Strażaków, Walc nr 2 Szostakowicza, Samba For Band oraz Marsz Wierzy Płaczące. Na zakończenie na ręce Kapelmistrzów zostały wręczone nagrody oraz pamiątkowe dyplomy.

Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Sitna miała za szczyt wystąpić w XIII Przeglądzie Muzyki Wojskowej i Patriotycznej, który odbył się 24 sierpnia br. na Rynku Wielkim w Zamościu. Podczas przeglądu widzowie mogli zobaczyć przemarsz orkiestr, musztrę paradną oraz koncerty na scenie. W przeglądzie wzięły udział 4 orkiestry, a mianowicie: Nieetatowa Wojskowa Orkiestra Dęta z Zamościa działająca przy stowarzyszeniu „Jesteśmy z tobą, bądź z nami”, Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Sitna, Biłgorajska Orkiestra Dęta im. Czesława Nizio oraz Wojskowa Orkiestra Dęta z Lublina. Po przemarszu orkiestr zaprezentowana została musztra paradna w wykonaniu Wojskowej Orkiestry Dętej z Lublina. Następnie jako pierwszą na scenie mogliśmy usłyszeć Nieetatową Wojskową Orkiestrę Dętą z Zamościa. W dalszej kolejności wystąpiła nasza Młodzieżowa Orkiestra Dęta, następnie Biłgorajska Orkiestra Dęta, a na zakończenie usłyszeliśmy koncert Wojskowej Orkiestry Dętej z Lublina. Organizatorami przeglądu byli: Stowarzyszenie „Jesteśmy z tobą, bądź z nami”, 3 Batalion Zmechanizowany w Zamościu oraz Zamojski Dom Kultury. Podsumowaniem uroczystości było wręczenie nagród i pamiątkowych statuetek, które wręczyli: prezes Stowarzyszenia Pan Zbigniew Cholewa wraz z Kierownikiem 3 Klubu Zmechanizowanego Panią Agnieszką Biernacką.

Dnia 26 sierpnia 2018 roku delegacja z Gminy Sitno na czele z Wójtem – Marianem Bernatem brała udział w Dożynkach Powiatowo-Gmin-

nych w Grabowcu. W korowodzie dożynkowym wśród 84 wieńców podążała delegacja Koła Gospodyń Wiejskich z Jarosławca pod przewodnictwem Pani Wandy Wolanin – Przewodniczącej Koła. Przed rozpoczęciem Mszy Św. miało miejsce wręczenie dyplomów oraz upominków przez Starostę Zamojskiego Pana Henryka Mateja dla wyróżnionych rolników za osiągnięcie wysokich wyników produkcyjnych w swoich gospodarstwach. Z terenu naszej Gminy byli to Panowie: Tomasz Gąsior ze Stanisławki oraz Piotr Palikot z Bożego Daru. Nagrodzonym rolnikom serdecznie gratulujemy.

22 września 2018 r. w Hali Sportowo-Widowskiej „Globus” w Lublinie miało miejsce niezwykła biesiada patriotyczna z udziałem Zespołu „Śląsk”, zatytułowana „A to Polska właśnie”. Koncert w całości został oparty na muzyce, pieśniach oraz tańcach ludowych i narodowych Polski. Artyści Zespołu wystąpili w kostiumach stylizowanych z regionów całego kraju. Pierwszą część programu stanowiły kompozycje lub opracowania muzyczne Stanisława Hadyny oraz układy choreograficzne Elwiry Kamińskiej – twórców Zespołu „Śląsk”. W programie znalazły się popularne utwory Stanisława Hadyny, takie jak: „Karolinka”, „Szła dziewczeczka”, „Hej, te nasze góry”, „Ondraszek” oraz opracowania muzyczne do takich tańców, jak: „Trojak”, „Taniec chustkowy”, „Kujawiak – Oberek”, „Krakowiak”, „Polonez – Mazur” i „Tańce górali podhalańskich”. Druga część programu nawiązywała swoją stylistyką do tytułu całego koncertu. Chór, balet i orkiestra wystąpili z repertuarem ludowo-narodowym nawiązującym do obchodu 100-lecia Odzyskania Niepodległości. Patronat nad całością objęli: Marszałek Województwa Lubelskiego, Lubelski Urząd Wojewódzki. Głównym sponsorem była Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Lublinie. Sponsorem dla ponad 50-osobowej grupy mieszkańców z terenu naszej Gminy był Wójt Gminy Sitno – Marian Bernat, który pokrył koszty przejazdu oraz zakupu biletów wstępu. Udział w tego typu imprezach to okazja do poznawania dorobku i kultury własnego narodu, to także wspaniała lekcja patriotyzmu.

Z obrad Rady Gminy Sitno

Obrady I sesji Rady Gminy VII kadencji odbyły się 28 czerwca 2018 r. Na sesji Radni podjęli następujące uchwały:

- w sprawie udzielenia Powiatowi Zamajskiemu pomocy finansowej;
- w sprawie ustalenia wynagrodzenia Wójta Gminy Sitno;
- w sprawie zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg gminnych na terenie Gminy Sitno;
- w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na rok 2018;
- w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sitno na lata 2018-2026.

Kolejna II sesja Rady Gminy Sitno odbyła się 27 lipca 2018, na której to zostały podjęte następujące uchwały:

- w sprawie określenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w publicznym przedszkolu i oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Sitno;
- w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć pedagoga, logopedy i doradcy zawodowego w szkołach, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sitno;
- zmieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia stypendiów sportowych oraz nagród i wyróżnień Gminy Sitno dla osób fizycznych za osiągnięte wyniki sportowe;
- zmieniająca uchwałę w sprawie podziału Gminy Sitno na okręgi wyborcze, ich granice i numery oraz liczbę radnych wybieranych w każdym okręgu;
- w sprawie ustalenia zasad usytuowania na terenie gminy Sitno miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie gminy Sitno;
- w sprawie wprowadzenia odstępstw od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie gminy Sitno;
- w sprawie współpracy Gminy Sitno z Gminą Jankovice (Republika Czeska);

- w sprawie współpracy Gminy Sitno z Gminą Rymice (Republika Czeska);
- zmieniająca uchwałę w sprawie zaliczenia dróg publicznych do kategorii dróg gminnych na terenie Gminy Sitno;
- w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie trudnej sytuacji hodowców trzody chlewnej w Gminie Sitno w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF).

Następna III sesja Rady Gminy Sitno odbyła się 24 sierpnia 2018 r. Radni podjęli następujące uchwały:

- w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości;
- w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na rok 2018.

III sesja Rady Gminy Sitno odbyła się 28 września 2018 r. Radni podjęli następujące uchwały:

- w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sitno;
- w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sitno dotyczącej działek nr 712/2, 712/12 i 712/13 położonych w m. Horyszów Polski z przeznaczeniem pod biogazownię oraz panele fotowoltaiczne;
- zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych na terenie gminy Sitno;
- w sprawie zmiany uchwały budżetowej gminy na rok 2018;
- w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sitno na lata 2018-2026;
- w sprawie zajęcia stanowiska w sprawie wprowadzenia czasowej zmiany w organizacji ruchu na drodze krajowej nr 74 w zakresie oznakowania przystanków autobusowych przy których nie ma zatok autobusowych znakami poziomymi w miejscowościach Karp i Stabrow do czasu planowanego remontu drogi krajowej nr 74.

Krzysztof Prokopowicz

W numerze:

GOSPODARKA

I FINANSE GMINY

- Z obrad Rady Gminy
- Środki zewnętrzne pozyskane z projektów

KRONIKA WYDARZEŃ

- Kalendarium
- Na słodko i nie tylko...
- Sport w Gminie Sitno
- Śladami świętokrzyskich legend
- Letnie wakacje za nami
- Sitno Mistrzem Polski
- „W tamte sobotnie...”
- Licheń
- 79. rocznica bitwy pod Cześnikami
- Hej Bieszczady, hej Bieszczady

INFORMACJE

DLA MIESZKAŃCÓW

- „Program Czyste Powietrze”
- Cała Polska czyta dzieciom
- Kącik z przepisami

Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2018 r.

w sprawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2017 r.

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1892 oraz z 2018 r. poz. 1588 i 1669) ogłasza się, że przeciętny dochód z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego wyniósł w 2017 r. 3399 zł.

Na słodko i nie tylko...

20 lipca w Centrum po raz kolejny odbyły się warsztaty kulinarne dla dzieci. Tego dnia „mali cukiernicy” uczyli się jak samodzielnie upiec kruche ciasteczka. Zaczynając od odmierzania wszystkich składników po ich wymieszanie, wykrawanie i na upieczeniu kończąc. Wszystkie dzieci bardzo

chętnie udzielały się w każdej z tych czynności i dbały, aby ciasteczka były jak najlepsze. W czasie kiedy ciasteczka się piekły dzieciaki miały czas na zabawy sportowe. Rywalizacja nie była końca. Po zabawach był czas na degustację. Każdy ze smakiem zjadał swoje słodkości, gwiazdki, serdusz-

ka, księżycy, misie, a niektóre dzieciaki zabrały ciasteczka do domu. Miło jest patrzeć na uśmiechnięte buzie dzieci, które pytały kiedy będą następne takie warsztaty.

KRUCHE CIASTECZKA

300 g mąki

150 g zimnego masła

3 żółtka

3 łyżki śmietany 18%

cukier wanilinowy

½ łyżeczki proszku do pieczenia

Z podanych składników zagnieść ciasto. Rozwałkować i wykrajać foremką kształty. Każde ciasteczko maczać w białku, a następnie w cukrze. Ułożyć na blachę wyłożoną papierem do pieczenia. Piec w nagrzanym piekarniku 175°C na złoty kolor. Zostawić do ostygnięcia.

Joanna Dziuba

Powiatowe Igrzyska LZS

Jednym z nich była konkurencja „przenoszenia worków z piaskiem”, kiedy to Gmina Sitno zwyciężyła z niepokonaną od kilku lat w tej konkurencji drużyną Gminy Adamów.

Wyniki XIX Powiatowych Igrzysk LZS Mieszkańców Zamojskiej Wsi: 1. Miączyn – 667 punktów, 2. Sitno – 591, 3. Zamość – 474, 4.

W dniach 23-24 czerwca 2018 roku odbyły się Powiatowe Igrzyska LZS, tym razem na obiekcie sportowym w Miączynie. Gmina Sitno jak zawsze walczyła w tych

zawodach o najwyższą lokatę. W tym roku udało się wywalczyć 2 pozycję na podium. W trakcie całego spotkania na stadionie było naprawdę dużo emocji i zaskoczeń.

Wojewódzkie Igrzyska Rekreacyjno-Sportowe LZS

W Gminie Krzywda, pow. łukowski rozegrane zostały XIX Wojewódzkie Igrzyska Rekreacyjno-Sportowe LZS. Do sportowej rywalizacji przystąpiło ponad 1,5 tysiąca uczestników z 35 gmin i 15 powiatów. Gmina Miączyn po zdobyciu pierwszego miejsca w Igrzyskach Powiatowych reprezentowała nasz powiat podczas XIX

wojewódzkich zmagani sportowych LZS. Zawodnicy i zawodniczki rywalizowali na obiektach G O S i R Krzywda zdobywając dla swoich gmin następujące pozycje:

O to pierwsza dziesiątka:

1. Gmina Tyszowce (powiat Tomaszów Lubelski) – 272 pkt
2. Ułhówek (Tomaszów L.) – 248,5

3. Sitno (Zamość) – 232
4. Rachanie (Tomaszów L.) – 228
5. Bełżyce (Lublin) – 205
6. Wierzbiца (Chełm) – 192
7. Miączyn (Zamość) – 186
8. Dęblin (Ryki) – 147
9. Biała Podlaska (Biała Podlaska) – 134
10. Adamów (Zamość) – 119

Sportowa niedziela w Gminie Sitno

Turniej piłki nożnej o puchar Wójta Gminy Sitno odbył się dnia 5 sierpnia 2018 roku na stadionie sportowym w Sitnie.

Zmierzyły się w nim drużyny utworzone przez mieszkańców gminy. Na pierwszym miejscu znalazła się drużyna z Jaro-

śławca, która z bardzo młodym składem okazała się być najsukceszniejszą. Duchem walki popisała się drużyna Seniorów z Sitna zajmując po zaciętej rozgrywce 2 miejsce. Trzecie miejsce zajęła drużyna Sitno Juniorzy, która również zaimponowała

wspaniałą grą. Zwycięskie drużyny, które zajęły miejsca na podium zostały nagrodzone pucharem i medalami. Po zakończonym Turnieju Wójt Gminy Sitno Marian Bernat zaprosił wszystkich uczestników i kibiców do wspólnego grillowania.

Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Sitno

26 sierpnia 2018 roku w niedzielę odbył się turniej piłki nożnej o Puchar Przewodniczącego Rady Gminy Sitno. To już kolejny turniej w Gminie Sitno, który cieszy się takim powodzeniem. Tego dnia zawodnicy stawili się na boisku Osiedla Jarosławiec. Przez cały czas trwania zawodów, sportowemu zachowaniu towarzyszyła przyjazna i sympatyczna atmosfera. Wyniki: I miejsce Jarosławiec Dolny, II Cześniki, III Jarosławiec.

Daniel Samulak

Śladami świętokrzyskich legend

*„I mnie miłe Gór Świętokrzyskich knieje
Na których wiecznie liść się zielenieje,
A z między innych wyższa pięknym brakiem
Zbawiennym Pańskim uczczona jest znakiem”*

Wespazjan Kochowski (1633-1700)

16 lipca pięćdziesięcio osobowa grupa mieszkańców naszej gminy udała się na dwudniową wycieczkę w Góry Świętokrzyskie. Organizatorem wycieczki było Centrum Kultury z Biblioteką w Sitnie.

Po kilkugodzinnej podróży autokarem na naszym widnokręgu zarysowały się niewysokie wzniesienia, jakby garby wśród pagórkowatego terenu. Także z bliska nie zadziwiły nas ani wysokością pojedynczych wzniesień, ani dzikością stoków, ani też wielkością obszaru jaki zajmują. Góry Świętokrzyskie leżą w centralnej części województwa świętokrzyskiego. To najstarsze obok Sudetów góry w Polsce. Najwyższe wzniesienie tych gór to Łysica mająca 612 m n.p.m. Trzon Gór Świętokrzyskich stanowi tzw. pasmo główne składające się z Pasma Jeleniewskiego, Łysogór i Pasma Masłowskiego. Łysogó-

ry w całości są objęte ochroną i wchodzi w skład Świętokrzyskiego Parku Narodowego. Nazwa Gór Świętokrzyskich pochodzi od Świętego Krzyża – sanktuarium położonego na drugim po Łysicy szczycie – Łysej Górze, zwanej też Łyścem (594 m n.p.m.). To z tego miejsca rozpoczynamy naszą wędrówkę.

Na zboczu Łysej Góry wchodzimy na platformę widokową. To najlepszy widok na słynne gołoborza (rumowiska skalne). Z opowiadań pani przewodnik dowiadujemy się, że próżno szukać dalekich i dobrych widoków, prócz samego Świętego Krzyża bowiem szlaki wiodą wśród okazałych jodeł (35-40 m) zwanych mamucimi, które dość skutecznie przesłaniają rozległą panoramę na okolicę i gołoborza.

W zamierzchłej przeszłości na Łysej Górze swe czary odprawiały wiedźmy. Aby

ukrócić ten proceder księżna Dąbrowka lub Bolesław Chrobry umieścili na niej benedyktynów. Tak przynajmniej przekazuje zakonna tradycja. Zakonnicy prawdopodobnie przybyli z Czech lub z samego opactwa na Monte Cassino. Dowodów na to nie ma, bo stare dokumenty zostały zniszczone podczas najazdu Tatarów w 1241 roku.

Historycy jednak twierdzą, że klasztor i kościół pw. Św. Trójcy ufundowane zosta-

i studni św. Franciszka. Woda w źródleku według miejscowych wierzeń ma moc leczenia wzroku. Legenda mówi, że moc ta pochodzi od łez wylanych przez dziewczynę opłakującą utratę siostry. Źródło ma stałą temperaturę i nigdy nie zamarza.

Na zakończenie dnia Pani Przewodnik zaplanowała dla nas zwiedzanie Parku Rozrywki i Miniatur Sabat Krajno. W kilka godzin w Alei Miniatur zwiedziliśmy cały świat, przenosząc się prawie na wszystkie jego kontynenty, poznając kulturę i architekturę najróżniejszych zakątków naszego globu. W parku znajdują się miniatury najsłynniejszych budowli świata oraz niezwykłych miejsc stworzonych przez naturę. Prawie wszystkie miniatury zostały wykonane w skali 1:25. Szczególnym wyjątkiem jest watykańska Bazylika Świętego Piotra, która jako jedyna w Europie została wykonana w skali 1:13. Na terenie Parku znajdują się również jedyne w Europie miniatury nieistniejących już wież World Trade Center mierząc z iglicą ok. 20 m. Ponadto można zobaczyć takie budowle jak: Koloseum, Piramidę Cheopsa, wodospad Niagara, dymiący wulkan Etna, Statuę Wolności, Wieżę Eiffla, Białą Dom, Katedrę Notre Dame, słynną operę w Sydney oraz wiele innych ciekawych architektonicznie budowli. Łącznie Park w swoim zbiorze posiada ponad **42 miniatury najsłynniejszych miejsc na świecie**.

Następnego dnia by poprawić nam nieco humory (poranek przywitał nas deszczem, a nad lasami porastającymi zbocza parowały mgły) powędrowaliśmy z panią przewodnik do „krajiny bogactwa i szczęścia” (tłumaczenie słowa raj), a mianowicie do Jaskini Raj – jednej z najpiękniejszych jaskiń krasowych naszego kraju. Długość trasy turystycznej to tylko 180 m i rozpoczyna się w pawilonie, gdzie zorganizowana jest wystawa muzealna wprowadzająca zwiedzających w tematykę krasu. Można zobaczyć tu znalezione krzemienne narzędzia pracy człowieka neandertalskiego, zamieszkującego jaskinię ok. 50.000 lat temu, a także szczątki prehistorycznych zwierząt – mamuta, nosorożca włocha-

ły przez Bolesława Krzywoustego w latach 1102-1138. Władysław Łokietek w roku 1306 przekazał łysogórskim benedyktynom relikwie pochodzące z drzewa Krzyża Świętego. Inna wersja jest taka, że relikwie podarowane zostały zakonnikom przez Św. Emeryka, węgierskiego królewicza z dynastii Arpadów (na klasztornym dziedzińcu stoi jego popiersie). Na przestrzeni wieków opactwo zmieniało wygląd świątyni. Dziś dominują dwa style barokowy i klasycystyczny. Za czasów Jagiellonów opactwo miało status najważniejszego sanktuarium w Królestwie Polskim. To tu w 1410 r. modlił się Władysław Jagiełło w drodze na Grunwald.

W roku 1884 zaborca rosyjski przekształcił klasztor na ciężkie więzienie. Po 1918 r. mieściło się tu polskie więzienie, które działało do 1939 r. i było zaliczane do najsurowszych w Polsce.

Karę odbywali tu m.in. Sergiusz Piasecki – oficer wywiadu i żołnierz AK oraz Stepan Bandera ukraiński polityk, jeden z przywódców Organizacji Ukraińskich Nacjonalistów. Po wybuchu II wojny światowej Niemcy wzięli tu jeńców sowieckich. Życie straciło wówczas ok. 6000 jeńców. Dziś urządzone jest tutaj przez księży Oblatów muzeum z pamiątkami całego świata.

Z błogosławieństwem relikwiami Krzyża Św. rozpoczęliśmy dalszą wędrówkę.

A kolejnym miejscem na mapie naszego turystycznego szlaku była Święta Katarzyna.

Zwiedzanie rozpoczęliśmy od Muzeum Mineralów i Skamieniałości. Placówka jest prywatnym przedsięwzięciem Ewy i Dariusza Siemońskich, powstała w 2005 roku w budynku dawnej piekarni. Zbiory muzeum stanowią gromadzone przez właścicieli kolekcje minerałów i skamieniałości pochodzące z Polski, jak i całego świata. W udostępnionej do zwiedzania szlifierni kamieni i pracowni biżuterii mogliśmy

obserwować jak naturalny kamień zmienia się w „oczko” jubilerskie. Muzeum posiada również unikatową na skalę światową, wielokrotnie nagradzaną, prezentowaną na wielu wystawach w kraju i za granicą, kolekcję krzemienia pasiastego z największą na świecie (80 kg) oszlifowaną konkracją.

Krzemień pasiasty określany też mianem „stali neolitu” lub polskim diamentem (to kamień rzadszy niż diament) występuje tylko w jednym miejscu na świecie – w Górach Świętokrzyskich i w okolicach Sandomierza. Biżuteria z tych kamieni jest cennym trofeum, również wśród gwiazd Hollywood. Podchodząc do bramy otwierającej Puszczę Jodłową wstąpiliśmy do kościoła przyklasztornego sióstr bernardynek. Na tablicy zawieszanej przy wejściu do klasztoru widnieje napis „w odosobnieniu i milczeniu, w ustawicznej modlitwie, ochoczej pokucie, zajmując się jedynie Bogiem dla dobra Kościoła i ludu bożego”. W klasztorze siostry prowadzą klauzulowy tryb życia, zgodny z regułą św. Franciszka. W środku kościoła znajduje się przywieziona z Afryki figurka św. Katarzyny (prawdopodobnie dzisiaj jest to kopia tej pierwszej figury zaginionej w pożarze) oraz szesnastowieczny obraz Madonny. Następnie idąc po lekko pochyłej, szerokiej, ubitej ziemistej drodze mijamy pomnik poświęcony Stefanowi Żeromskiemu – najwybitniejszemu synowi świętokrzyskiej ziemi, docieramy do drewnianej kapliczki

tego, niedźwiedzia jaskiniowego – będących obiektami polowań lub szukających w jaskini schronienia. Odtworzono również obozowisko rodziny neandertalskiej z trzema naturalnej wielkości postaciami. Z pawilonu muzealnego przeszliśmy do wnętrza jaskini. Z wielkim podziwem oglądaliśmy ogromne głązy oderwane od stropu i pokryte naciekami, kolumny naciekowe i stalaktyty w różnych stadiach rozwoju (ich liczba sięga ponad 200 szt./m² i jest unikatowa na skalę światowego zagęszczenia), w ścianach liczne skamieniałości koralowców, dno pokryte jeziorkami, misami martwicowymi oraz tzw. „pola ryżowe”. To prawdziwe cuda przyrody. Okazało się też, że „kraina bogactwa i szczęścia” potraktowała nas ulgowo zapewniając nam na dalszą wędrówkę piękną, słoneczną pogodę. Bo przecież przed nami było jeszcze wiele atrakcji, a jedną z nich było zwiedzanie pałacyku i otaczającego go parku w Oblęgorku, miejscu pobytu Henryka Sienkiewicza. Majątek został ufundowany ze składek społeczeństwa polskiego autorowi trylogii „pisanej w ciągu kilku lat i w niemałym trudzie – dla pokrzepienia serc” (takimi słowami Henryk Sienkiewicz zakończył swoją powieść „Pan Wołodyjowski”, będącą ostatnią częścią jego dzieła). Obecnie znajduje się tutaj muzeum poświęcone H. Sienkiewiczowi. Wygląd i wystrój pomieszczeń jest z czasów pisarza. Zobaczyć tu można gabinet, salon, jadalnię, palarnię i sypialnię pisarza. Wyposażenie stanowią oryginalne meble, obrazy, rzeźby, tkaniny i część księgozbioru Sienkiewicza. Do najcenniejszych zbiorów należą rękopisy, listy, pamiątki jubileuszowe, albumy. Przewodnik oprowadzający nas po muzeum na wstępie podkreślił autentyczność ekspozycji oraz to, że przedmioty wchodzące w jej skład są bezpośrednio związane z Sienkiewiczem.

W dalszej kolejności odwiedziliśmy sławnego w całej Polsce tysiactka. Oczy-

wiście mowa tutaj o dębie Bartku rosnącym przy drodze w leśnictwie Bartków pomiędzy Zagnańskiem i Samsonowem. Ten przepiękny, wiekowy dąb szypułkowy chroniony jako pomnik przyrody ma ponad 28 m wysokości oraz rozpiętość korony 20x40 m, okap korony 720 m³. Obwód pnia na wys. 1,30 m wynosi 9,85 m. W 1906 r. dąb ucierpiał od pożaru pobliskich zabudowań, a w 1991 uległ uszkodzeniu w wyniku uderzenia pioruna. Poważnym problemem stało się próchnienie pnia, oraz możliwość wywrócenia się drzewa. Jedną z legend na temat dębu Bartka mówi, że żołądz, z której wyrosło to pomnikowe drzewo, posadził osobiście książę Mieszko i że naród polski będzie istniał tak długo, jak długo będzie żył Bartek. Staruszek, zwany Królem Puszczy Świętokrzyskiej, od lat jest pacjentem intensywnej terapii i wymaga niekonwencjonalnych działań ratunkowych. W chwili obecnej jego koronę podtrzymują podpory teleskopowe. Niebawem powstanie jego obraz 3D, a konary zostaną podwieszone na łuku.

Jadąc dalej śladem świętokrzyskich legend docieramy do miejsca zwanego Kadzielnia. Nazwa tego wzgórza (295 m n.p.m.) pochodzi od rosnącego tu jałowca

wykorzystywanego do produkcji kadzideł. Jednak według legendy na kadzielni znajdowało się miejsce pogańskiego kultu z ołtarzem służącym do składania ofiar. Jeszcze w XVI w. wzgórzem opiekował się kościelny kieleckiej kolegiaty, który za zadanie miał m.in. „odpędzanie pogańskich mocy”

Kadzielnia stanowi największe skupisko jaskiń na Kielecczyźnie, jest ich tu aż 25. To niezwykle urokliwe miejsce powstało dzięki eksploatacji skał wapiennych. Głębokie wyrobiska, zalewane wodami podskórnymi utworzyły jeziora o niepowtarzalnej barwie. W południowej części wzgórza wybudowano amfiteatr na ponad 5000 miejsc. Odbývają się tu liczne koncerty i imprezy.

Na zakończenie naszej wycieczki udaliśmy się do stolicy województwa – Kielc. Po krótkim spacerze głównym deptakiem miasta, a następnie zwiedzeniu Wzgórza Zamkowego z Bazyliką Katedralną Wniebowzięcia NMP udaliśmy się w drogę powrotną.

Może warto na zakończenie przytoczyć starą, ale jakże nadal aktualną charakterystykę Krainy Gór Świętokrzyskich

„Są tu rozkoszne gaje, gwarne melodyjnym pieniem ptasząt, piękne wody, szemrzące strumyki, wspaniałe niwy, a w łonie ziemi ukryte i nieocenione skarby (...). Każdy bez wyjątku znajduje coś, co do duszy i serca przemawia: górnik wszędzie spotyka kopalnię, mineralog nowe bogactwa, botanik piękne i nieznane zioła, archeolog co krok stary zamek, świątnię, grobowiec, lub wiele mówiące ruiny starego zamczyska; lekarz uzdrawiające źródła, malarz zachwycające wzory z natury, a poeta usłyszy pieśń skromną, czułą lub wesołą, jak lud tutejszy” (Kackowski, 1871)

oprac. na podst. materiałów źródłowych dostępnych w Internecie oraz zapamiętanych informacji podczas zwiedzania.

Danuta Wrotniak

Letnie wakacje za nami

kach brali udział w zabawach integracyjnych, rozwijały zdolności plastyczne, zdobywały wiedzę kulinarną. Był również czas na edukacyjne gry, planszowe, puzzle oraz gry i zabawy na świeżym powietrzu. Dzieci uczestniczące w wakacyjnych zajęciach miały okazję twórczo spędzić swój wolny czas, poszerzyć swoją wiedzę i umiejętności plastyczne, a przy tym dobrze się bawić i spędzić miło wolny czas.

Agnieszka Grzesiuk

W Centrum Kultury z Biblioteką w Sitnie oraz w placówkach podległych Centrum (tj. filii bibliotecznej i Centrum Teleinformatycznym w Cześnikach) prowadzone były wakacyjne zajęcia dla dzieci z terenu Gminy Sitno. W tym roku tydzień wakacyjny zaczęliśmy nietypowo, bowiem już pierwszego dnia zorganizowaliśmy wycieczkę rodzin-

ną do Farmy Iluzji. Park edukacji i rozrywki w Trojanowie dostarczył nam niesamowitych wrażeń, dawki adrenaliny, sprawdził kondycję fizyczną dzieci oraz wprowadził w magiczny świat – iluzji, „gdzie nic nie jest takie, jak się z pozoru wydaje...”. Jednym słowem odwiedziliśmy miejsca, gdzie niemożliwe stało się możliwe. Gdzie pion stał się poziomem, gdzie można było zostać podanym na obiad, gdzie kolorowe kredki były większe od nas, dom kręcił się do góry nogami, a woda z kranu lała się prosto z nieba. To dopiero były emocje i doznania! Coś niesamowitego! Jednym słowem – iluzja!

Czasu spędzonego wśród niezliczonych atrakcji, dostosowanych do wieku odwiedzających, zawsze jest za mało, ale myślę, że na długo pozostaną w pamięci każdego uczestnika wycieczki.

Od wtorku do piątku natomiast uczestnicy letnich spotkań w obu placów-

Sitno Mistrzem Polski

Aleksandra Petz, Joanna Adamczuk, Katarzyna Bielik, Patrycja Wozak wywalczyły mistrzostwo Polski w siatkówce kobiet drużyn 3-osobowych.

XXI Ogólnopolskie Igrzyska LZS „Siła Niepodległej” odbyły się w dniach 23-25 sierpnia w Siedlcach. Zawodniczki POTO-KU SITNO zapewniły sobie udział w Mistrzostwach Polski wygrywając XIX Wojewódzkie Igrzyska Rekreacyjno-Sportowe LZS w Krzywdzie.

W finałach ogólnopolskich nasze zawodniczki wygrały w grupie z województwem łódzkim i śląskim, w półfinale pokonały drużynę kobiet z zachodniopomorskiego, a w finale województwo łódzkie. Wszystkie mecze **nasze mistrzyni** wygrały po 2:0 nie oddając przeciwnikom nawet seta.

Andrzej Ostrowski

W tamte sobotnie dni

*„W tamte sobotnie dni utrudzone,
Kiedy zmęczeni z pól powracali
Po ciężkiej pracy w trudzie i znoju.
Ten zapach chleba tańczył po izbie
Bielonej wapnem, w tatarak strojnej,
Na stole krzyż i biały obrus,
Na którym chleb kładło się godnie.
Matczyne dłonie ten święty bochen
Z czcią unosiły całując szczerze,
Kreśląc znak krzyża Chrystusowego
Na upieczonym świeżutkim chlebie”*

Daniela Bednarek

W naszym kraju chleb to szczególny symbol – urodzaju i dostatku, szacunku i oddania. To nieodłączny element polskiej gościnności i dzielenia się z drugim człowiekiem. Rok 2018 wyznacza rocznicę szczególną jest to bowiem setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości. Udział chłopów w walkach niepodległościowych jest bezdyskusyjny, a droga do wolności wyjątkowo długa i wyboista.

Chłop zawsze żywił i bronił i za to zasługuje na najwyższy szacunek. Musimy być świadomi historii i tradycji własnej ziemi rodzinnej oraz umiłowania Ojczyzny. Dlatego też, tradycyjnie, już w pierwszą niedzielę września organizowane są w naszej Gminie dożynki, święto wdzięczności dla rolnika za trud oraz ogrom pracy. To najważniejsze rolnicze święto, zgromadziło na miejscowym placu w Czółkach setki gospodarzy, mieszkańców z terenu Gminy Sitno. Uroczystość zaczęła się parę minut po godzinie 13, a rozpoczęliśmy ją wg tradycji obrzędem dożynkowym, czyli wniesieniem wieńców dożynkowych, aby w ten sposób ukoronować ciężką i mozolną pracę rolników. Piękną asystą korowodu dożynkowego była Młodzieżowa Orkiestra Dęta z Sitna, która grając podczas przemarszu ubarwiła swoją obecnością procesję z darami. Tradycyjny bochen chleba oraz dary nieśli jako pierwsi w korowodzie starostowie: Pani

Małgorzata Michońska oraz Pan Adam Mazurek. Za nimi podążały kolejno delegacje poszczególnych sołectw, członkinie kół gospodyń wiejskich oraz działające na terenie gminy ludowe zespoły śpiewacze prezentując uwite wieńce z tegorocznych zbóż. Następnie Gospodarz Dożynek – Wójt Pan Marian Bernat serdecznie przywitał zebranych gości oraz złożył podziękowania wszystkim rolnikom w dniu ich święta. Za swoje plony rolnicy dziękowali podczas plenerowej Mszy Świętej, której przewodniczył ks. proboszcz Wiesław Wró-

bel przy współudziale księży z sąsiednich parafii. U podnóża sceny dożynkowej Gospodarz Dożynek, Przewodniczący Rady wraz z księżmi przyjął od Starostów chleb dożynkowy, wieńce i kosze z darami przyniesione przez poszczególne delegacje. Tradycyjnie już podczas Dożynek Panie z Kół Gospodyń Wiejskich częstowały chlebem wszystkich uczestników niedzielnych uroczystości. Oczywiście w Gminie Sitno dożynki nie mogą się odbyć bez stoisk Kół Gospodyń Wiejskich, gdzie w każdym namiocie dla uczestników Panie przygotowały lokalne specjały, które wszyscy mogli nieodpłatnie degustować. Przepyszne przysmaki, pięknie przyozdobione stoiska, namioty oblegane przez przybyłych gości to niewątpliwie wspaniała wizytówka Naszej Gminy i jednocześnie chluba. Podczas dożynek na stoiskach swoje artystyczne talenty zaprezentowały również nasze twórczynie ludowe, Panie: Agata Wierzbicka, Edyta Jersak oraz Wanda Jersak. Z kolei Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Zamościu z siedzibą w Sitnie zaprezentował na stoisku różne odmiany tegorocznych zbóż. W międzyczasie odbył się konkurs na Najpiękniejszy Wieniec Dożynkowy. W skład komisji oceniającej wieńce weszli pracownicy Centrum, kierując się takimi elementami jak estetyka wykonania, tradycja, pomysł. Po trudnych debatach komisja dokonała oceny zgłoszonych wieńców w sposób następujący:

I miejsce i tym samym tytuł Honorowego Laureata Konkursu – Koło Gospodyń Wiejskich w Czołkach,

II miejsce – KGW w Jarosławcu,

III miejsce – KGW w Kornelówce,

wyróżnienie – Młodzież Wsi Jarosławiec.

Ponadto w trakcie dożynek został zorganizowany konkurs siłacza dla osób, które chciały pokazać swoją tężyznę fizyczną. W tym miejscu Centrum Kultury serdecznie dziękuje sponsorom nagród, tj. firmom: **Serwis Sprząający Arkadiusz Misiura, GTnet sp.j. dostawca światłowodowego dostępu do Internetu, Telewizji i Telefonii, Infobit Rafał Stadnicki oraz Panu Sławomirowi Brańskiemu Mechanika samochodowa.**

W tym szczególnym dla Nas roku, w rocznicę 100-lecia Odzyskania Niepodległości, starostowie dożynek w trakcie wydarzenia zorganizowali uroczysty pochód, w którym wyraża się godność i narodową dumę Polaków – zatańczyli Poloneza.

Dożynki stanowiły także nie lada atrakcję dla najmłodszych mieszkańców gminy. Czeakały na nich liczne zjeżdżalnie i dmuchańce. Dzięki hojności organizatorów wymienione atrakcje były zupełnie darmowe. Centrum

Kultury nie mogło oczywiście zapomnieć o naszych milusińskich, dla których przygotowaliśmy zabawy na świeżym powietrzu.

Na dożynkowej scenie swoje umiejętności zaprezentowali m.in.: Młodzieżowa Orkiestra Dęta oraz Ludowy Zespół Śpiewaczy Sitno. W godzinach wieczornych zebrana publiczność wokół sceny mogła posłuchać występu „LILI” oraz takich zespołów jak „Ściana W” i „TEX”. Jednym z najbardziej oczekiwanych momentów było wystąpienie gwiazdy wieczoru tj. zespołu „EFFECT”, który swym występem oczarował publiczność.

Za ogrom pracy poświęconej w przygotowanie i organizację tegorocznych Dożynek Gminnych pragnę z całego serca podziękować wszystkim uczestnikom tego wydarzenia. W przygotowanie dożynek zaangażowana była znaczna część czołkiego społeczeństwa (tj. Panie z KGW, strażacy, sołtys, mieszkańcy, a także pracownicy Urzędu Gminy, Centrum oraz GOPS-u). Podziękowania należą się również wszystkim delegacjom wieńcowym oraz Paniom z 14 Kół Gospodyń Wiejskich za kultywowanie dziedzictwa kulturowego polskiej wsi. Dzięki determinacji wszystkich osób, poświęceniu i wzorowej współpracy w Czołkach odbyły się przepiękne, okazałe i bogate uroczystości dożynkowe oraz wspaniałe festyny ludowe z atrakcjami, których mogłyby pozazdrościć nam inne gminy naszego powiatu.

Agnieszka Grzesiuk

Kącik z przepisami

Rolada szpinakowo-serowa z łososiem

Składniki:

0,5 kg. mrożonego szpinaku
wędzony łosoś w plastrach
serek śmietankowy np. almette
4 jajka
2 łyżki mąki pszennej
2 łyżeczki chrzanu tartego
1-2 ząbki czosnku
odrobina gałki muskatołowej
sól, pieprz

Wykonanie ciasta:

Szpinak poddusić na maśle dodać czosnek. Do żółtek dodać mąkę i utrzeć, następnie przestygnięty szpinak, gałkę, sól i pieprz. Na koniec ubite białka, delikatnie wymieszać. Wyłożyć na blaszkę z piekarnika wyłożoną papierem do pieczenia. Piec około 10 min temp. 200°C.

Serek wymieszać z chrzanem, rozsmarować na wystudzony placek, położyć plastry z łososia, zwinąć w roladę i włożyć do lodówki na kilka godzin. Pokroić w plastry.

KGW Horyszów Polski

Babka ziemniaczano-cukiniowa

Składniki:

ziemniaki
cukinia
cebula
czosnek
papryka ostra
kiełbasa
boczek
3 jajka
4-5 łyżek mąki pszennej
pieprz, sól
majeranek

Wykonanie:

Ziemniaki, cukinię i cebulę zetrzeć na tarce, dodać czosnek przeciśnięty przez praskę. Kielbasę i boczek pokroić w kostkę, wymieszać z warzywami, dodać jajka, mąkę i przyprawy. Wszystko dobrze wymieszać wyłożyć do blaszki wyłożonej papierem do pieczenia. Piec około 2 godz. w temp. 180°C

KGW Kolonia Sitno

Jabłecznik

Składniki:

1 szkl. cukru
25 dkg. margaryny
6 jaj
40 dkg. mąki pszennej
1,5 łyżeczki proszku do pieczenia
cukier wanilinowy
jabłka lub inne owoce

Wykonanie ciasta:

Margarynę utrzeć z cukrem, dodawać po jednym jajku, sypać po troszku mąki wymieszanej z proszkiem do pieczenia. Wszystkie składniki dobrze utrzeć. Formę do pieczenia wyłożyć papierem do pieczenia. Jabłka ubrać, pokroić w ćwiartki i wydrążyć gniazda nasienne. Ciasto wyłożyć do formy ustawić pionowo jabłka w cieście. Piec 45 min. w temp. 180°C. po upieczeniu posypać cukrem pudrem.

KGW Boży Dar

Rozpoczęcie naboru wniosków o dofinansowanie w ramach Programu Czyste Powietrze

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie rozpoczyna nabór wniosków o dofinansowanie w ramach ogólnokrajowego Programu Priorytetowego Czyste Powietrze. Do składania wniosków zapraszamy właścicieli nieruchomości położonych na terenie gminy Sitno.

Czyste Powietrze to kompleksowy program, którego celem jest zmniejszenie lub uniknięcie emisji pyłów i innych zanieczyszczeń wprowadzanych do atmosfery przez domy jednorodzinne. Program skupia się na wymianie starych pieców i kotłów na paliwo stałe oraz termomodernizacji budynków jednorodzinnych, by efektywnie zarządzać energią. Działania te nie tylko pomogą chronić środowisko, ale dodatkowo zwiększą domowy budżet, dzięki oszczędnościom finansowym.

Szczegółowe informacje dotyczące Programu Czyste Powietrze dostępne są na stronie WFOŚiGW w Lublinie www.wfos.lublin.pl

Pytania, wątpliwości i trudności dotyczące Programu Czyste Powietrze prosimy zgłaszać pod numerami telefonów:

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie
81 531 79 05
81 531 79 06
81 531 79 11

oraz na adres e-mailowy: czystepowietrze@wfos.lublin.pl

lub w Zamościu

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie

Punkt w Zamościu

22-400 Zamość
ul. Promienna 4
tel. 84 639-30-94
fax 84 627-18-07
e-mail: biuro.zamosc@wfos.lublin.pl

Licheń – „Jesteście w miejscu, które Maryja bardzo umiłowała”

Jan Paweł II

do gospodyń wiejskich akcentując ich rolę w historii naszego kraju: – „Wasza obecność w tym miejscu jest ważna, gdyż na przestrzeni wieków obecność kobiet podtrzymywała polskość. Nasza Ojczyzna to ziemia, o którą trzeba się troszczyć. Trzeba o Nią dbać i Ją kochać. I wy to czynicie. Wy dajecie świadectwo, troszcząc się o swoją ziemię, aby zachować tożsamość narodową i lokalną”. Na zakończenie uroczystości Kapłan zwrócił się do pielgrzymów takimi słowami: „To spotkanie jest zwieńczeniem waszej pielgrzymki do Lichenia, bo gdy podczas pielgrzymki nie spotkamy Jezusa, to ten czas jest zmarnowany.”

Pielgrzymka naszych uczestników w każdym wzbudziła pewną refleksję, zadumę nad życiem. Mimo długiej trasy

W drugi weekend września na ulicach Lichenia i terenie sanktuarium Matki Bożej Licheńskiej było wyjątkowo gwarno, kolorowo i radośnie, a to za sprawą kół gospodyń wiejskich i innych organizacji kobiecych, które już po raz ósmy przybyły z pielgrzymką do Matki Bożej Licheńskiej. W tym roku, dzięki funduszom otrzymanym od władz udało się i nam uczestniczyć w tym przepięknym wydarzeniu. Z delegacją liczącą około 50 osób udaliśmy się do sanktuarium, by przeżyć niezapomniane chwile. Sobota była dniem refleksji, bowiem każdy pielgrzym przeżywał swój pobyt indywidualnie, zwiedzając święte miejsca czy też modląc się podczas wieczornej Mszy Św., podczas apelu maryjnego oraz podczas inauguracji akcji „100 dni z Modlitwą Różańcową na 100-lecie Niepodległości z polskimi gospodyniami”. W niedzielę gospodynie, przy akompaniamencie orkiestry dętej, udały się w barwnym orszaku do licheńskiej bazyliki, aby wspólnie modlić się w trakcie południowej sumy przed Cudownym Obrazem Matki Bożej Licheńskiej. Delegacja Naszych Pań dumnie kroczyła w korowodzie w strojach ludowych z naszego terenu wzbudziła wśród osób uczestniczących wielki zachwyt, były to niesamowite chwile.

W uroczystej Mszy Świętej, która rozpoczęła się o godzinie 12.00 w licheńskiej bazylice uczestniczyło kilka tysięcy wiernych, w tym osoby biorące udział w VIII Zjeździe Kół Gospodyń i Innych Organizacji Kobiecych z Terenów Wiejskich. Witając wiernych na początku Mszy św. ks. Janusz Kumala MIC, kustosz licheńskiego sank-

tuarium, powiedział: – „Jesteście w domu u Gospodyni, która ma na imię Maryja; u Gospodyni z Nazaretu. Gromadzimy się dziś, aby dziękować za codzienność, na którą niewielu zwraca uwagę, a ona jest tak ważna. Tę codzienność, którą wy kreujecie”. W homilii natomiast ks. Kumala zwrócił się

jaką mieliśmy do pokonania, nikt nie miał wątpliwości, że było warto. Można nawet powiedzieć, że w każdym z Nas zapaliła się mała isierka – nadzieja i zamiar ponownego powrotu za rok w to miejsce.

Agnieszka Grzesiuk

SERWIS SPRZĄTAJĄCY www.sprzataniezamosc.pl **DOJAZD DO KLIENTA**

EKO

- biur i mieszkań
- pranie dywanów i wykładzin
- sprzątanie poremontowe
- pranie tapicerki (meblowej i samochodowej, także skórzanej)
- sprzątanie klatek schodowych
- czyszczenie dużych powierzchni podłogowych (sal gimnastycznych itp.)
- mycie elewacji (także na dużych wysokościach)

tel. 507 662 662

GTnet
Internet • Telewizja • Telefony

Tylko do końca roku Internet za

50%

CENY

Aby skorzystać z promocji przyjdź do naszego biura z tą ulotką.

www.gtnet.pl | 84 535 96 96 | info@gtnet.pl

MECHANIKA SAMOCHODOWA

OSOBOWE • DOSTAWCZE • BUSY

Sławomir Brański

tel. 664 045 291
Czołki 38a, 22-424 Sitno

Policealne Szkoły dla Dorosłych

SZKOŁA PO SIADĄ UPRAWNIENIA SZKOŁY PUBLICZNEJ

BEZPŁATNE

opiekun medyczny «
opiekunka dziecięca «
technik elektroradiolog «
technik elektroniki i informatyki medycznej «
technik masażysta «
technik sterylizacji medycznej «
technik optyk «
technik dentystyczny «
asystentka stomatologiczna «
higienistka stomatologiczna «
terapeuta zajęciowy «
ortoptystka «
protetyk słuchu «
technik usług kosmetycznych «

CENTRUM SZKÓŁ AKADEMICKICH STUDENT, ul. Partyzantów 62, 22-400 Zamość
tel. 84 534 11 78, 602 146 329 sekretariat@csastudent.edu.pl

www.csastudent.edu.pl

Centrum KULTURY z Biblioteką w Sitnie

ZAPRASZA DO WZIĘCIA UDZIAŁU W AKCJI

Zbieramy nakrętki

OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU
GODZ. 7:00—18:00

Mała książka – wielki człowiek

Ten pilotażowy projekt dla trzylatków realizowany w ramach ogólnopolskiej kampanii „Mała książka – wielki człowiek” rozpoczął się we wrześniu 2018 roku. Nasze Biblioteki zakwalifikowały się do projektu. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem. **Każdy trzylatek, który przyjdzie do biblioteki w Sitnie, Horyszowie Polskim lub Cześnikach otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą**, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. Za każdą wizytę

w bibliotece zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego Mały Czytelnik otrzyma naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostanie uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania. W Wyprawce znajdą coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom

oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Dzięki akcji dziecko pozna ważne miejsce na czytelniczej mapie dzieciństwa (bibliotekę) i zostanie pełnoprawnym uczestnikiem życia kulturalnego. W 2017 r. w ramach akcji pilotażowej rozpoczętej w grudniu rozdano 100 tys. Wyprawek Czytelniczych w 360 szpitalach w całej Polsce, a w 2018 r. na nowo narodzone dzieci czeka aż 360 tys. Wyprawek. Projekt jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Więcej o akcji możemy przeczytać na stronie www.wielki-czlowiek.pl

Organizator:

Instytut Książki

Patronat Honorowy:

Rzecznik Praw Dziecka Marek Michalak

Partnerzy:

Polska Sekcja IBBY, Fundacja Metropolia Dzieci

Patronat Medialny:

Ryms, CzasDzieci.pl

Zaproszenie do współpracy

Szkoła Podstawowa w Sitnie wzięła udział w **Ogólnopolskim Konkursie Na 100 Niepodległa** organizowanym przez Fundację BGK im. J. K. Steczkowskiego z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości. **Wśród dofinansowanych projektów znalazł się nasz – „Szlakiem łez”**. Działania projektu kierowane są do uczniów, rodziców szkoły i środowiska lokalnego.

Zapraszamy **Mieszkańców Gminy Sitno** do dzielenia się wiedzą o zdarzeniach z czasów II Wojny Światowej. Zwracamy się z prośbą o przekazanie informacji na temat wysiedleń, losów rodzin, miejsc tragicznych wydarzeń, zgromadzonych pamiątek minionego czasu historycznego. Każda wiadomość będzie dla nas wskazówką do prowadzenia działań badawczych i do realizacji zadań projektu.

Mamy nadzieję, że nasza propozycja współpracy spotka się z Państwa akceptacją i zaowocuje zaangażowaniem w realizację projektu.

Prosimy o bezpośredni kontakt ze szkołą.

p. Elżbieta Sagucka, p. Katarzyna Barwińska, p. Andrzej Ostrowski.

Akcja „Cała Polska czyta Dzieciom”

„Czytelnictwo zaczyna się od kołyski, na długo przed dniem, w którym dziecko zacznie samodzielnie składać litery. Dobrze dobrane książki rozwijają jego umysł i emocje, kształtują kompetencje językowe i zakorzeniają w kulturze, a jako pięknie zaprojektowane przedmioty umożliwiają pierwsze spotkanie ze sztuką.

Przy mądrym wsparciu dorosłego literatura dziecięca staje się wspianiałym przewodnikiem pomagającym młodemu czytelnikowi odkrywać otaczający go świat, rozbudza jego wyobraźnię i inspirowanie do twórczych praktyk.”

„Jeśli dziecko będzie obcowało z pięknymi książkami, takimi, które porywają i zachwycają, które kuszą oryginalnością szaty graficznej, z książkami kunsztownie wydanymi i skłaniającymi do refleksji, wówczas będzie wzrastało w żywiole prawdy, piękna i dobra, bogate wewnętrznie, otwarte i szczęśliwe, zdolne do rozumienia siebie i innych, do wzięcia odpowiedzialności za własne życie i pokierowanie nim na miarę rozbudzonych marzeń, pragnień, tęsknot i nadziei.” Oba fragmenty pochodzą z broszury pt. *„Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka”*. Publikacja została przygotowana w ramach kampanii społecznej odbywającej się pod hasłem *„Mała książka – wielki człowiek”*, realizowanej przez Instytut Książki przy wsparciu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. O tej akcji, w której biorą udział również nasze biblioteki piszemy w odrębnym artykule.

Legenda o Hilarym Mali i posągu Świętej Barbary

W połowie XVII wieku żył w Niepołomicach koło Kielc pracowity górnik Hilary Mała, który kopał rudę ołowiu pod wzgórzem Karczówka. Pewnego dnia Mała patrzył na rozległy krajobraz, gdy nagle gwałtowny wicher zakołysał wierchołkami drzew, z krzykiem zerwały się wrony, wir zakręcił powietrzem, ziemia zatrzęsa się w posadach, z hukiem rozwarła się i wyrzuciła ze swego wnętrza trzech jeźdźców na trzech ognistych rumakach. Zerwał się z ziemi przerażony Mała, zdjął czapkę i zamarł w osłupieniu. A konie, dudniąc ciężkimi kopytami, trzykrotnie górnika okrążyły i po chwili w trzech rozwartych rozpadlinach wraz z jeźdźcami znikły. I znów zapanaował spokój. Mała usiadł ciężko jako, że nogi odmówiły mu posłuszeństwa gdy minęło oszołomienie, zaczął się nad tym zjawiskiem zastanawiać. „Pewnie kruszec w tych miejscach być musi, bo i po co by się jeźdźcy górnikowi ukazywali” – pomyślał. Zaraz po świętach zaczął Mała szukać rudy ołowiu – tam, gdzie zjawy przepadły. Praca była ciężka, skała opornie poddawała oskardowi, ale kopał z wielkim zapalem całymi dniami. Kiedy mordęga przeciągała się nadmiernie zaczęły nadochodzić go chwile zwątpienia, czy kiedykolwiek dokopie się do kruszcu. Nadchodziła zima, a z nią chłód i głód. Smutne dla Mali i jego rodziny było święto górnictwa na Karczówce. Siódmego dnia grudnia brakowało nawet oleju w lampce górnictwej. Dał wiatr i zacinął śniegiem. Od wczesnego rana Mała nad czymś głęboko rozmyślał wreszcie wyszedł z chaty, złapał na podwórku ostatnią osowiałą z głodu kurę i śpiesznie do Kielc podyżył. Wrócił niebawem z ukry-

tym za pazuchą pękiem łojowych świec. I znów w zimowej ciszy słychać było tępe uderzenia górnictwej oskarda. Mała kopał wytrwale, pogłębiając odkrywkę, a w jego udręczonym sercu nadal tlił się płomyk nadziei. Jedynie krótkie chwile przeznaczał na wypoczynek i otarcie spływającego z czoła potu. Patrzył trwożnie, jak szybko spala się jedna świeczka za drugą. Wreszcie śmiertelnie zmęczony, wsparł na oskardzie spracowane dłonie, zamknął powieki a potem je rozwierał powoli. Dopalała w latarce ostatnia świeczka, ale w jej nikłym blasku dostrzegł prawie czarną, metalicznie połyskującą żyłę kruszcu. Na ten widok przybyło mu sił. Oskard w jego dłoniach aż drgał od częstych uderzeń. Natra-

fił na ogromną, na dwa i pół łokcia wysoką bryłę, którą z trudem z pomocą innych górników, na wierzch wydobył. Ludzie chwalili teraz sztukę gwarecką i rozumny upór Mali, które przyniosły mu dostatek. Górnik sprzedał bowiem korzystnie znaleziony ołów. Postanowiono bez wahania kopać w tych miejscach, gdzie zapadli się pod ziemię dwaj pozostali jeźdźcy. Poszukiwania dość szybko przyniosły pomyślny wynik: znaleziono na Karczówce jeszcze jeden wielki, ołowiany blok.

Trzeci do dziś leży pod ziemią i skałą zbocza – tego nie odnaleziono. Kielecki starosta Stanisław Czachowski, ekonom biskupich dóbr kazał z pierwszej bryły wyrzeźbić posąg patronki górników – św. Barbary i umieścić w kościele na Karczówce. Z kawałka tej samej bryły wykonano płaskorzeźbę Matki Boskiej, którą wmurowano w północną ścianę kieleckiej katedry. A z drugiej bryły wykuty został posąg św. Antoniego do parafialnego kościoła w Barkowcach. Miejsce, z którego Hilary Mała wydobył pierwszy wielki kawałek galeny, nosi nazwę „Szpara świętych” (szpary to spękania skał w których znajdowano kruszce). Tak to przez swoją pracowitość i mądry upór biedny górnik przeszedł do legendy.

Oskard – narzędzie składające się z obu-cha w kształcie pojedynczego ostrza, oraz styliska, na którego końcu ten obuch jest osadzony. Wykorzystywane najczęściej do robót ziemnych i odlupywania skał.

Gwarek – górnik mający pozwolenie na kopanie kruszcu.

Sitno, dnia 08.10.2018 r.

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Sitno

Mija kolejna kadencja funkcjonowania samorządu, natomiast jest to pierwsza w której dzięki Państwa zaufaniu pełniłem funkcję Wójta. Nadszedł okres podsumowań, rozliczeń z tego, co zrealizowano.

Poniżej przedstawiamy środki zewnętrzne pozyskane z projektów w latach 2014-2018 w bieżącej kadencji Rady Gminy Sitno, które wpłynęły w tym okresie do budżetu, projekty w latach 2014-2018, które są na etapie realizacji oraz projekty w w/w latach złożone do dofinansowania i oczekujące na wyniki naborów.

Środki zewnętrzne pozyskane z projektów w latach 2014-2018 w bieżącej kadencji Rady Gminy Sitno, które wpłynęły w tym okresie do budżetu

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania (zł)	Uwagi
1.	Zagospodarowanie turystyczne terenu – miejsce wypoczynku i rekreacji w Kornelówce	196 630,86	PROW/LGD Ziemia Zamojska
2.	Adaptacja budynku dawnej zlewni mleka na świetlicę wiejską w Czołkach	128 720,00	PROW/LGD Ziemia Zamojska
3.	FOGR – Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	40 000,00	drogi gminne
4.	Konkurs Ekologiczny – NFOŚiGW	4 174,30	Szkoła Jarosławiec
5.	FOGR – Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	30 000,00	drogi gminne
6.	Lubelski Urząd Wojewódzki – grobownictwo	2 000,00	groby wojenne
7.	Konkurs Ekologiczny – NFOŚiGW	2 500,00	Szkoła Jarosławiec
8.	Projekt „Im więcej tym lepiej”	31 546,04	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki
9.	Rozwój alternatywnych źródeł energii – kolektory słoneczne w Gminie Sitno (571 instalacji solarnych)	4 241 510,00	RPO
10.	Zakup namiotów wystawienniczych i krzeseł na potrzeby organizacji imprez plenerowych na terenie gminy Sitno	13 330,08	PROW/LGD Ziemia Zamojska
11.	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Gminy Sitno poprzez utworzenie Muzeum Pożarnictwa w Cześnikach	262 400,00	RPO
12.	Budowa siłowni zewnętrznej przy istniejącym kompleksie sportowo-rekreacyjnym w Jarosławcu	25 000,00	PROW/LGD Ziemia Zamojska
13.	Budowa dróg	10 000,00	Lasy Państwowe
14.	Konkurs Ekologiczny – NFOŚiGW	2 783,91	Szkoła Jarosławiec
15.	Bezawaryjna dostawa wody w gminie Sitno	399 350,00	refundacja kosztów
16.	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego	40 000,00	drogi gminne
17.	Lokalny Programu Rewitalizacji w Gminie Sitno	25 218,90	RPO
18.	Konkurs Ekologiczny – NFOŚiGW	2 000,00	Szkoła Jarosławiec
19.	Wykorzystanie energii odnawialnej w Gminie Sitno (kolektory i piece drugi przetarg listopad 2018 r.)	20 317,34	refundacja kosztów na projekty i studium
20.	Bezawaryjna dostawa wody w gminie Sitno	78 329,54	refundacja kosztów
21.	Przebudowa dachu i remont budynku KGW w Horyszowie Polskim	78 264,00	PROW/ LGD Ziemia Zamojska
22.	Doposażenie w specjalistyczny sprzęt jednostek OSP z Sitna i Czołek	63 360,00	Fundusz Sprawiedliwości
23.	Projekt „Podniesienie wiedzy i kompetencji uczniów i nauczycieli S.P. Jarosławiec”	372 640,45	RPO
24.	Projekt „Szlakiem Łez” w ramach konkursu „Na 100 Niepodległa”	10 000,00	S.P. Sitno, Fundacja BGK w Warszawie
25.	Konkurs Ekologiczny – NFOŚiGW	2 000,00	Szkoła Jarosławiec

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania (zł)	Uwagi
26.	Ministerstwo Edukacji Narodowej. Projekt „Doposażenie pracowni szkół podstawowych w pomoce dydaktyczne z przedmiotów przyrodniczych”	36 167,00	Zespół Szkół w Sitnie
RAZEM:		6 118 242,42 zł	

Projekty w latach 2014-2018 w trakcie realizacji

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania (zł)	Uwagi
1.	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Sitnie	310 785,90	w trakcie realizacji, podpisana umowa na dofinansowanie
2.	Wykorzystanie energii odnawialnej w Gminie Sitno (solary i piece)	3 773 047,44	w trakcie realizacji, podpisana umowa i aneks na dofinansowanie
3.	Utworzenie Dziennego Domu Senior + w Stanisławce	236 025,27	rozpoczęte prace budowlane
RAZEM:		4 319 858,61 zł	

Projekty w latach 2014-2018 złożone do dofinansowania i oczekujące na wyniki naborów

Lp.	Nazwa projektu	Kwota dofinansowania (zł)	Uwagi
	Wykorzystanie energii odnawialnej w Gminie Sitno – fotowoltaika	3 436 010,83	Lista rezerwowa, projekt oceniony 85/100 punktów
	Szlaki Rowerowe Gminy Sitno – projekt złożony 15.10.2018 r.	97 915,36	PROW/ LGD Ziemia Zamojska
	Roboty wykończeniowe świetlicy w Horyszowie – Nowa Kolonia – projekt złożony 15.10.2018 r.	91 362,20	PROW/ LGD Ziemia Zamojska
	Budowa budynku pełniącego funkcję społeczno-kulturalne w miejscowości Kornelówka	500 000,00	PROW – zdobył 16 pkt., jest na liście dofinansowania
	Droga gminna Stabrow – 507 mb.	75 000,00	W ramach tzw. Schetynówki wniosek w ocenie
	Droga powiatowa Czołki – Kornelówka – Kol. Sitno (projekt Starostwa Powiatowego – współfinansowanie Gminy Sitno 25%)	3 000 000,00	W ramach tzw. Schetynówki wniosek w ocenie. Projekt opracowany na odcinek ponad 11 km.

Z poważaniem,
Wójt Gminy Sitno
Marian Tadeusz Bernat

TETERYCZ TRANSPORT E i IT IRENEUSZ TETERYCZ, ul. Majdan 13, 22-400 Zamość, tel. 604 125 876, 602 743 247

Firma nasza oferuje wynajem autokaru:

- przewóz osób, grup zorganizowanych, dzieci na terenie całego kraju,
- przejazdy na basen, do kina, teatru i inne,
- przewozy okolicznościowe,
- przewozy kolonijne i wczasowe.

Ponadto oferujemy NOWE POŁĄCZENIE NA LINII:
OD PONIEDZIAŁKU DO CZWARTKU I W SOBOTY:

- ZAMOŚĆ – TOMASZÓW LUBELSKI – JAROSŁAW – RZESZÓW – KRAKÓW
wyjazd 23.40, przyjazd 05.10

KURS W PIĄTKI I NIEDZIELE:

- CHEŁM – KRASNOSTAW – ZAMOŚĆ – TOMASZÓW LUBELSKI – JAROSŁAW – RZESZÓW – KRAKÓW
wyjazd 22.20, przyjazd 5.10

w okresie letnim kurs wydłużony Zakopane (Dolina Kościelisko)
 szczegółowy rozkład jazdy na stronie: www.irektransport.travel.pl/

W OSTATNIM CZASIE ODESZLI OD NAS

Danielak Bartłomiej – lat 31 zmarł 16.06.2018 r.
Myszak Czesław – lat 82 zmarł 20.06.2018 r.
Słodki Jerzy – lat 63 zmarł 21.06.2018 r.
Czeczko Witold – lat 62 zmarł 12.07.2018 r.
Mróz Zofia – lat 82 zmarła 14.07.2018 r.
Wysok Zygmunt – lat 71 zmarł 28.07.2018 r.
Szala Janusz – lat 43 zmarł 01.08.2018 r.
Twardziszewska Janina – lat 84 zmarła 03.08.2018 r.
Czugała Andrzej – lat 60 zmarł 23.08.2018 r.
Ratyna Wojciech – lat 21 zmarł 21.08.2018 r.
Tokarz Tadeusz – lat 73 zmarł 31.08.2018 r.
Twardziszewski Adam – lat 96 zmarł 01.09.2018 r.
Marczuk Józef – lat 63 zmarł 08.09.2018 r.
Kuźmińska Irena – lat 89 zmarła 08.09.2018 r.
Dadia Mirosław – lat 51 zmarł 14.09.2018 r.
Mazurek Stanisław – lat 72 zmarł 19.09.2018 r.
Drozdowska Irena – lat 75 zmarła 22.09.2018 r.
Sokołowski Gustaw – lat 77 zmarł 30.09.2018 r.
Buczak Władysława – lat 95 zmarła 02.10.2018 r.

CZEŚĆ ICH PAMIĘCI

„Śmierć to największy smutek dla tych,
którzy nas kochali”

Żonie, dzieciom, rodzinie bliskim i przyjaciołom

Śp. Zygmunta Wysoka

Wyrazy głębokiego współczucia oraz szczerze słowa wsparcia i otuchy

składają:

**Wójt z pracownikami UG, Centrum Kultury z Biblioteką, Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej, Radni, Sołtysi, członkinie KGW
oraz Zarząd i jednostki OSP z terenu Gminy Sitno**

„Ludzie których kochamy,
na zawsze pozostają w naszych sercach”

Wyrazy głębokiego współczucia, żalu oraz słowa otuchy rodzinie

Śp. Zygmunta Wysoka

składa:

Zarząd Gminnej Spółki Wodnej w Sitnie

79. rocznica bitwy pod Cześnikami

W jesiennej scenerii, którą namalowała natura 21 września 2018 roku uczniowie Szkoły Podstawowej w Cześnikach przygotowali akademię upamiętniającą 79. rocznicę bitwy pod Cześnikami z czasu II wojny światowej. Uroczystość odbyła się przy pomniku poświęconym wszystkim poległym w tamtym czasie. Uczniowie po części artystycznej złożyli kwiaty, zapalili znicze oraz uczcili to wydarzenie minutą ciszy.

w godzinach porannych Polacy rozpoczęli natarcie. Zajęto Barchaczów oraz las pomiędzy Cześnikami, a Wolicą Śniatyczną i Bródkiem. Tymczasem Niemcy zdołali ściągnąć posiłki i przeszli do kontrnatarcia. Walki przyjęły dramatyczny obrót – zarówno Barchaczów jak i las w rejonie Bródka przechodził z rąk do rąk kilka razy. W trakcie rozpaczliwej walki o utrzymanie pozycji w lesie cześnickim zginął major Biały, który pomimo że ranny odłamkiem pocisku artyleryjskiego, nadal ostrzeliwał Niemców działem. Ostatecznie zatrzymała go kula karabinu. Przełomowym momentem bitwy pod Cześnikami był atak przeprowadzony pod dowództwem porucznika Zygmunta Popławskiego. Otóż kiedy to kolejne natarcie polskie zostało odparte przez Niemców. Popławski na czele 60 ludzi złożonych z telegrafistów z kompani łączności ruszył ponownie na wroga z okrzykiem: Hura! To ponowne polskie uderzenie było kompletnym zaskoczeniem dla przeciwnika, który wycofał się z pola bitwy.

Justyna Kulpa

Na początku trzeciej dekady września Niemcy zajęli Zamość wraz z okolicznymi miejscowościami. W Cześnikach stacjonowała niemiecka 4. Dywizja Lekka. Tymczasem od strony Horyszowa Polskiego oraz Miączyzna zbliżała się polska 39. Dywizja Piechoty Rezerwy, która usiłowała się przebić w stronę Tomaszowa Lubelskiego. Grupą dowodził generał Stefan Dąb-Biernacki. Jeszcze wieczorem 20. września wojska polskie zdołały opanować dwór w Cześnikach, wieś Cześniki oraz Boży Dar – uciekający nieprzyjaciel pozostawił wówczas kilka samochodów i motocykli. 21 września

Hej Bieszczady, Hej Bieszczady, Na Bieszczady nie ma rady...

„W Bieszczady jedzie się raz, później się już tylko wraca.” – z takimi oto słowami wybraliśmy się po raz drugi w tym roku w te zachwycająco malownicze tereny. Można powiedzieć czy to wiosna, czy jesień każda z pór roku jest przepiękna i zachwycająca. Górskie wycieczki kojarzą się oczywiście najbardziej z okresem letnim, ale nie oznacza to wcale, że nie powinniśmy wybierać się w góry po sezonie, czyli na jesieni. Wręcz przeciwnie, po sezonie,

a chyba szczególnie jesienią, połoniny potrafią być najpiękniejsze. Lato to wszechobecna, dominująca w przyrodzie zieleni. Jesień tymczasem to niezwykła mozaika kolorów, od gasnącej zieleni przez wszystkie odcienie żółci, aż do krwistej czerwieni.

Wycieczka o tej porze roku potrafi dostarczyć niezwykłych widoków i doznań. W ściółce gęstego bukowego lasu pokrywającego bieszczadzkie masywy dominują tysiące opadniętych, kolorowych liści.

To wszystko sprawia, że według niektórych Bieszczady są najpiękniejsze właśnie jesienią. Pogoda, jaka Nas – wycieczkowiczów przywitała w ostatni weekend września była wręcz nie do uwierzenia. Widzialność i przejrzystość powietrza pozwalała na oglądanie niesamowitych widoków, co zdarza się raz na ileś lat. Dwa dni bez deszczu, bez wiatru w blasku pięknego słońca, coś można było chcieć więcej, tylko zwiędzić. A więc zaczęliśmy w sobotni poranek

od zwiedzania urokliwego miejsca, jakim jest Zagórz. Przepiękna droga krzyżowa

Dla każdego uczestnika ten szlak turystyczny mógł co innego oznaczać, dla jednych było to pokonanie góry, dla innych był to wysiłek, dla innych mogła to

być wielka determinacja, walka ze samym sobą. Jednak widok jaki ujrzeliśmy na górze był nie do opisania, jednym słowem bieszczadzkie rozciągające się cuda. Zmęczeni, ale szczęśliwi na chwilę w drodze powrotnej wstąpiliśmy do skansenu w Sanoku. I tu uczestnicy wycieczki jednym głosem powiedzieli – musimy tu jeszcze raz przyjechać. Na koniec tak już od siebie dodam, że te 2 dni w Bieszczadach były niesamowite, pełne refleksji, z samymi zaletami. Mnie jako organizatorowi wycieczek jest jeszcze milej, gdy wszystko było wręcz perfekcyjne tzn. pogoda idealna, przewodnik Pan Piotr (lepszego nie można znaleźć), przewoźnik super, no i uczestnicy wycieczki jednym słowem jak jedna rodzina. Tym miłym akcentem zakończyliśmy sezon wycieczkowy w roku 2018 i już teraz zapraszam do wspólnego zwiedzania Naszej pięknej Polski w przyszłym roku.

Agnieszka Grzesiuk

(galeria bieszczadzkich artystów), ruiny klasztoru, wieża widokowa, a na koniec Sanktuarium Matki Bożej Matki Nowego Życia. Następnie udaliśmy się do Komańczy – klasztoru Sióstr Nazaretanek miejsca internowania Prymasa Wyszyńskiego, po godzinach popołudniowych odbyło się spotkanie z łemkinią Panią Daria Boiwką, mistrzynią od krywulek (biżuterii z koralików). Na wieczór na wszystkich uczestników czekała miła niespodzianka, jaką było zwiedzanie winnicy w Sanoku. Niedziela minęła nam równie urokliwie, bowiem zaczęliśmy dzień od Mszy Św. w Myczkowcach – Ośrodku Caritas, no i oczywiście najważniejsza część naszej wycieczki – szlak turystyczny, a dokładnie zdobycie szczytu jakim była Mała Rawka (1267 m npm).

